ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ
της 26ης Οκτωβρίου 1994 *

Στις υποθέσεις T-231/94 R, T-232/94 R και T-234/94 R,

Transacciones Marítimas, SA,

Recursos Marinos, SA,

και

Makuspesca, SA,

εταιρίες ισπανικού δικαίου, με έδρα το Vigo (Ισπανία), εκπροσωπούμενες από τους Santiago Martínez Lage, Rafael Allendesalazar Corcho και Javier Vías Alonso, δικηγόρους Μαδρίτης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Aloyse May, 31, Grand-rue,

προσφεύγουσες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τον Francisco Santaolalla, νομικό σύμβουλο, και την Amparo Alcover, μέλος της νομικής υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της νομικής υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχουν ως αντικείμενο

η υπόθεση Τ-231/94 R, αίτηση αναστολής εκτελέσεως του άρθρου 2 της αποφάσεως C(94) 670/3 της Επιτροπής, της 24ης Μαρτίου 1994, περί καταργήσεως της κοινοτικής οικονομικής ενισχύσεως που χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα για σχέδιο ναυπηγήσεως αλιευτικού πλοίου·

η υπόθεση Τ-232/94 R, αίτηση αναστολής εκτελέσεως του άρθρου 2 της αποφάσεως C(94) 670/2 της Επιτροπής, της 24ης Μαρτίου 1994, περί καταργήσεως της κοινοτικής οικονομικής ενισχύσεως που χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα για σχέδιο ναυπηγήσεως αλιευτικού πλοίου·

και η υπόθεση Τ-234/94 R, αίτηση αναστολής εκτελέσεως του άρθρου 2 της αποφάσεως C(94) 670/1 της Επιτροπής, της 24ης Μαρτίου 1994, περί καταργή-

σεως της κοινοτικής οικονομικής ενισχύσεως που χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα για σχέδιο ναυπηγήσεως αλιευτικού πλοίου,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

1 Με δικόγραφα που πρωτοκολλήθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 15 Ιουνίου 1994, οι προσφεύγουσες άσκησαν, δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ, προσφυγές με τις οποίες ζητείται, αντιστοίχως, η ακύρωση των αποφάσεων C(94) 670/93, C(94) 670/2 και C(94) 670/1 της Επιτροπής, της 24ης Μαρτίου 1994, με τις οποίες αυτή κατάργησε τις κοινοτικές οικονομικές ενισχύσεις που είχε χορηγήσει σε τρία σχέδια ναυπηγήσεως αλιευτικών πλοίων, αντιστοίχως, με τις αποφάσεις C(87) 2200/137, της 21ης Δεκεμβρίου 1987, C(89) 632/73 και C(89) 632/47, της 26ης Απριλίου 1989.

2 Με δικόγραφα που πρωτοκολλήθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Ιουλίου 1994, οι προσφεύγουσες υπέβαλαν, δυνάμει του άρθρου 185 της Συν-

θήκης ΕΚ, τρεις αιτήσεις αναστολής εκτελέσεως του άρθρου 2 των προπαρατεθεισών αποφάσεων της 24ης Μαρτίου 1994, περί επιστροφής των εν λόγω ενισχύσεων.

3 Η Επιτροπή υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί των εν λόγω αιτήσεων στις 22 Ιουλίου 1994. Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικώς τις παρατηρήσεις τους στις 9 Αυγούστου 1994.

4 Κατά τη συνεδρίαση αυτή, ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου κάλεσε τους διαδίκους να εξετάσουν τη δυνατότητα επιτεύξεως συμβιβασμού και τους έταξε προθεσμία λήγουσα στις 31 Αυγούστου 1994 για να του διαβιβάσουν, ελλείψει συμβιβασμού, ορισμένα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το καταστατικό τους, καθώς και με τη νομική και περιουσιακή κατάστασή τους και με τα χρέη που είχαν αναλάβει έναντι τραπεζών. Οι προσφεύγουσες κλήθηκαν ακόμη να διατυπώσουν την άποψή τους, εντός της ιδίας προθεσμίας, σχετικά με τη δυνατότητά τους συστάσεως τραπεζικής εγγυήσεως που να καλύπτει το σύνολο του ποσού των χορηγηθεισών ενισχύσεων. Δεδομένου ότι οι διάδικοι δεν κατέληξαν σε συμφωνία, οι προσφεύγουσες διαβίβασαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, στις 31 Αυγούστου 1994, τις αιτηθείσες πληροφορίες. Με έγγραφο της 14ης Σεπτεμβρίου 1994, η Επιτροπή υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί των προσκομισθέντων από τις προσφεύγουσες εγγράφων.

5 Πριν από την εξέταση του βασίμου των εν λόγω αιτήσεων λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, πρέπει να υπομνηστούν τα πραγματικά περιστατικά που προκάλεσαν τη διαφορά, όπως αυτά απορρέουν από τα υπομνήματα και τα έγγραφα που κατέθεσαν οι διάδικοι, καθώς και από τις παρατηρήσεις που αναπτύχθηκαν προφορικώς κατά τη συνεδρίαση της 9ης Αυγούστου 1994.

6 Οι προσφεύγουσες είναι εταιρίες οι οποίες έχουν ως καταστατικό αντικείμενό τους την άσκηση δραστηριοτήτων στον τομέα της αλιείας και των οποίων ο

έχων την πλειοψηφία των μετοχών εταίρος και διαχειριστής είναι ο ίδιος για εκάστη εξ αυτών. Η Transacciones Maritimas SA (Tramasa) συστήθηκε τον Απρίλιο 1984· η Makuspesca SA και η Recursos Marinos SA συστήθηκαν τον Νοέμβριο 1986.

7 Με την απόφαση C(87) 2200/137, της 21ης Δεκεμβρίου 1987, εκδοθείσα κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, σχετικά με κοινοτικές δράσεις για τη βελτίωση και την προσαρμογή των διαρθρώσεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 376, σ. 7, στο εξής: κανονισμός 4028/86), η Επιτροπή χορήγησε στην Tramasa οικονομική ενίσχυση 39 283 091 πεσετών (PTA) για τη ναυπήγηση αλιευτικού πλοίου ονομαζομένου «Tiburón III». Η ενίσχυση αυτή κάλυπτε το 35 % του ποσού των 112 237 000 PTA που η Επιτροπή δήλωσε ότι μπορεί να επιδοτηθεί. Το ποσό αυτό ήταν κατώτερο από το συνολικό κόστος του σχεδίου, το οποίο ανερχόταν σε 126 500 000 PTA. Όπως προβλέπει ο κανονισμός 4028/86, η ναυπήγηση του πλοίου «Tiburón III» έτυχε επίσης ενισχύσεως εκ μέρους των ισπανικών αρχών.

8 Στις 6 Απριλίου 1988, η Tramasa ζήτησε από την Επιτροπή να προβεί σε μερική καταβολή της κοινοτικής ενισχύσεως, βάσει τιμολογίου του επιφορτισμένου με τη ναυπήγηση ναυπηγείου, της 15ης Μαρτίου 1988, πιστοποιούντος την πληρωμή του 51 % της συνολικής επενδύσεως. Η Επιτροπή προέβη στη μερική αυτή καταβολή στις 12 Ιουλίου 1988. Στις 25 Οκτωβρίου 1988, η Tramasa ζήτησε από την Επιτροπή, βάσει τιμολογίου του ναυπηγείου πιστοποιούντος την καταβολή του συνολικού τιμήματος του πλοίου, να καταβάλει το υπόλοιπο της ενισχύσεως. Η Επιτροπή προέβη στην εν λόγω καταβολή στις 4 Απριλίου 1989.

9 Στις 9 Οκτωβρίου 1989, η Tramasa πώλησε το πλοίο «Tiburón III» στην τιμή των 112 857 453 PTA.

10 Με την απόφαση C(89) 632/73, της 26ης Απριλίου 1989, εκδοθείσας κατ' εφαρμογή του κανονισμού 4028/86, η Επιτροπή χορήγησε στη Recursos Marinos

ενίσχυση 107 570 097 PTA, για τη ναυπήγηση αλιευτικού πλοίου ονομαζομένου «Acechador». Η ενίσχυση αυτή κάλυπτε το 35 % του ποσού που η Επιτροπή δήλωσε ότι μπορεί να επιδοτηθεί και το οποίο ανερχόταν σε 322 300 000 PTA. Το ποσό αυτό ήταν κατώτερο του συνολικού κόστους του σχεδίου, το οποίο ανερχόταν σε 370 344 850 PTA. Όπως προβλέπει ο κανονισμός 4028/86, η ναυπήγηση του εν λόγω πλοίου έτυχε επίσης ενισχύσεως εκ μέρους των ισπανικών αρχών.

11 Στις 10 Μαΐου 1989, η Recursos Marinos ζήτησε από την Επιτροπή να προβεί σε μερική καταβολή της κοινοτικής ενισχύσεως, βάσει τιμολογίου του ναυπηγείου, της 2ας Μαΐου 1989, πιστοποιούντος την πληρωμή του 94 % της συνολικής επενδύσεως. Στις 28 Ιουλίου 1989, η Επιτροπή προέβη στη μερική αυτή καταβολή. Στις 21 Νοεμβρίου 1989, η Recursos Marinos ζήτησε από την Επιτροπή, βάσει τιμολογίου του ναυπηγείου της 4ης Οκτωβρίου 1989, πιστοποιούντος την καταβολή του συνολικού τιμήματος του πλοίου, να καταβάλει το υπόλοιπο της ενισχύσεως. Η Επιτροπή προέβη στην καταβολή αυτή στις 28 Νοεμβρίου 1989.

12 Τον Μάιο 1990, η Recursos Marinos πώλησε το πλοίο «Acechador» στην τιμή των 175 000 000 PTA.

13 Με την απόφαση C(89) 632/47, της 26ης Απριλίου 1989, εκδοθείσας κατ' εφαρμογή του κανονισμού 4028/86, η Επιτροπή χορήγησε στη Makuspesca ενίσχυση 79 934 630 PTA για τη ναυπήγηση αλιευτικού πλοίου ονομαζομένου «Makus». Η ενίσχυση αυτή κάλυπτε το 35 % του ποσού που η Επιτροπή δήλωσε ότι μπορεί να επιδοτηθεί και το οποίο ανερχόταν σε 214 070 374 PTA. Το ποσό αυτό ήταν κατώτερο του συνολικού κόστους του σχεδίου, το οποίο ανερχόταν σε 217 250 000 PTA. Όπως προβλέπει ο κανονισμός 4028/86, η ναυπήγηση του πλοίου έτυχε επίσης ενισχύσεως εκ μέρους των ισπανικών αρχών.

14 Στις 5 Ιουνίου 1989, η Makuspesca ζήτησε από την Επιτροπή, εμφανίζουσα τιμολόγιο του ναυπηγείου, της 8ης Φεβρουαρίου 1989, πιστοποιούν την κατα-

βολή του συνολικού τιμήματος του πλοίου, την καταβολή της κοινοτικής ενισχύσεως. Η Επιτροπή κατέβαλε την ενίσχυση αυτή στις 8 Ιουνίου 1989.

15 Τον Ιούλιο 1992, η Makuspesca πώλησε το πλοίο «Makus».

16 Μεταξύ της 25ης και της 31ης Μαρτίου 1990, οι υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποίησαν, ασκώντας τις εξουσίες που τους ανατίθενται από το άρθρο 46 του κανονισμού 4028/86, ελέγχους στις προσφεύγουσες επιχειρήσεις, με σκοπό να ελέγξουν την χρησιμοποίηση των χορηγηθεισών ενισχύσεων. Οι έλεγχοι αυτοί αφορούσαν, ειδικότερα, τα λογιστικά βιβλία των εταιριών αυτών. Μετά τους ελέγχους αυτούς και κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής, οι υπηρεσίες της Intervención General de la Administración del Estado πραγματοποίησαν, κατά τη διάρκεια του Μαΐου 1990, ελέγχους στις τρεις επιχειρήσεις. Από τις εκθέσεις που συντάχθηκαν μετά τους ελέγχους αυτούς προκύπτει, ιδίως, ότι η νομιμοποίηση των λογιστικών βιβλίων των οικείων εταιριών για το οικονομικό έτος 1987 δεν είχε γίνει δεκτή, ότι τα συναφή με το οικονομικό έτος 1988 λογιστικά βιβλία είχαν νομιμοποιηθεί εντός της τασσομένης από τον ισπανικό νόμο προθεσμίας και ότι τα λογιστικά βιβλία του 1989 είχαν νομιμοποιηθεί εκπροθέσμως. Κατόπιν των ελέγχων αυτών, οι ισπανικές αρχές εξέδωσαν αποφάσεις περί μειώσεως των ενισχύσεων που είχαν χορηγήσει και επιστροφής των καθ' υπέρβαση εισπραχθέντων ποσών.

17 Από τα επισυναφθέντα στον φάκελο έγγραφα και τις δηλώσεις των δικηγόρων των προσφευγουσών κατά τη συνεδρίαση της 9ης Αυγούστου 1994 προκύπτει ότι η Recursos Marinos διαλύθηκε και ότι οι δύο άλλες προσφεύγουσες δεν άσκησαν καμία δραστηριότητα κατά τη διάρκεια των τελευταίων οικονομικών ετών.

18 Ενόψει της συνάφειας μεταξύ των τριών αιτήσεων αναστολής εκτελέσεως των επιδίκων αποφάσεων, πρέπει να διαταχθεί η ένωση των υποθέσεων για τη διευκόλυνση της παρούσας διαδικασίας λήψεως ασφαλιστικών μέτρων.

Νομικό πλαίσιο

19 Δυνάμει των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 185 και 186 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 4 της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 319, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1993 (ΕΕ L 144, σ. 21), το Πρωτοδικείο μπορεί, αν κρίνει ότι επιβάλλεται από τις περιστάσεις, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως ή τα αναγκαία προσωρινά μέτρα.

20 Το άρθρο 104, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου ορίζει ότι οι αιτήσεις λήψεως προσωρινών μέτρων κατά την έννοια των άρθρων 185 και 186 της Συνθήκης προσδιορίζουν τα περιστατικά από τα οποία προκύπτει το επείγον της υποθέσεως καθώς και τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς που δικαιολογούν εκ πρώτης όψεως τη λήψη του ζητουμένου μέτρου. Τα ζητούμενα μέτρα πρέπει να έχουν προσωρινό χαρακτήρα, δηλαδή δεν πρέπει να προδικάζουν την απόφαση επί της ουσίας (βλ., τελευταίως, τη Διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουλίου 1994, Τ-239/94 R, EISA κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-703, σκέψη 9).

Επιχειρήματα των διαδίκων

21 Για να αποδείξουν το εκ πρώτης όψεως βάσιμο των ισχυρισμών τους, οι προσφεύγουσες επικαλούνται, αναφερόμενες στα υπομνήματα που κατέθεσαν στο πλαίσιο των προσφυγών τους στην κύρια δίκη, τέσσερις λόγους που στηρίζονται, αντιστοίχως, σε παραβίαση των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, σε παραβάσεις ουσιώδους τύπου, σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, καθώς και σε κατάχρηση εξουσίας.

22 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου τους, οι προσφεύγουσες υπενθυμίζουν καταρχάς, αφενός, ότι περίπου έξι έτη παρήλθαν μεταξύ του χρονικού σημείου κατά το οποίο η καταβολή των επίδικων ενισχύσεων ζητήθηκε από την Επιτροπή

και του χρονικού σημείου κατά το οποίο αυτή αξίωσε την επιστροφή τους και, αφετέρου, ότι περίπου τρία έτη παρήλθαν μεταξύ του χρονικού σημείου κατά το οποίο η Επιτροπή παρέλαβε τις εκθέσεις ελέγχου των ισπανικών αρχών και εκείνου κατά το οποίο εξέδωσε τις προσβαλλόμενες αποφάσεις. Κατά τις προσφεύγουσες, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, αυτή η συμπεριφορά συνιστά παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου.

23 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, στη συνέχεια, ότι η συμπεριφορά της Επιτροπής συνιστά επίσης παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης τους, στο μέτρο που, μεταξύ του χρονικού σημείου κατά το οποίο οι ενισχύσεις τους χορηγήθηκαν και εκείνου κατά το οποίο οι διατάσσουσες την επιστροφή τους αποφάσεις εκδόθηκαν, αυτές δεν μπόρεσαν να έχουν στη διάθεσή τους καμία ένδειξη περί του ότι η Επιτροπή θεωρούσε ότι είχαν διαπράξει πλημμέλειες. Η τηρηθείσα από την Επιτροπή σιωπή, ακόμη και μετά την αιτηθείσα, το 1991, από τις ισπανικές αρχές επιστροφή μέρους των ενισχύσεων που αυτές είχαν χορηγήσει, ενίσχυσε την εμπιστοσύνη των προσφευγουσών, πράγμα το οποίο, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, δικαιολογεί την ακύρωση των προσβαλλομένων αποφάσεων (απόφαση της 3ης Μαρτίου 1982, 14/81, Alpha Steel κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 749). Εξάλλου, οι πλημμέλειες για τις οποίες οι προσφεύγουσες κατηγορούνται οφείλονται ουσιαστικά στις διαφορές ερμηνείας ως προς τον τρόπο υπολογισμού του κόστους των πλοίων και δεν συνιστούν σε καμία περίπτωση πρόδηλες παραβάσεις της εφαρμοστέας κανονιστικής ρυθμίσεως.

24 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται, εξάλλου, ότι η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη τους δεν εθίγη από τους πραγματοποιηθέντες στις 30 Μαρτίου 1990 από τους υπαλλήλους της Επιτροπής ελέγχους. Κατά τις προσφεύγουσες, αυτό το μέτρο συνιστά απλώς και μόνον ευχέρεια αναγνωριζομένη από την ισχύουσα κανονιστική ρύθμιση, ουδόλως συνεπαγομένη υποψία κατά των επιχειρήσεων που αποτελούν αντικείμενό του. Στην προκειμένη περίπτωση, οι έλεγχοι αυτοί δεν είχαν εξάλλου ως αποτέλεσμα την αποστολή πρακτικών ή οποιουδήποτε άλλου εγγράφου περιέχοντος κατηγορία κατά των προσφευγουσών.

25 Στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου τους, στηριζομένου σε παραβάσεις ουσιώδους τύπου και προβαλλομένου επικουρικώς, οι προσφεύγουσες αναφέρουν ότι η

Επιτροπή δεν ενημέρωσε τις ισπανικές αρχές για την κίνηση της διαδικασίας αναστολής, μειώσεως ή καταργήσεως της ενισχύσεως, όπως απαιτεί το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1116/88 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 1988, σχετικά με τις λεπτομέρειες εκτελέσεως των αποφάσεων χορηγήσεως συνδρομών για σχέδια που αφορούν κοινοτικά μέτρα βελτιώσεως και αναδιαρθρώσεως των δομών του τομέα της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της διευθετήσεως της παράκτιας ζώνης (ΕΕ L 112, σ. 1). Ούτε η εκ μέρους της Επιτροπής ανακοίνωση προς τη Secretaría General de Pesca Marítima, τον οργανισμό που είναι επιφορτισμένος στην Ισπανία με τη διαχείριση των χορηγηθεισών δυνάμει του κανονισμού 4028/86 ενισχύσεων, σχετικά με την πρόθεσή της να αρχίσει τη διαδικασία, ούτε η γνωμοδότηση της μόνιμης επιτροπής διαρθρώσεων της αλιείας μπορούν να θεωρηθούν ότι ανταποκρίνονται στην εν λόγω απαίτηση.

26 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, εξάλλου, ότι οι επίδικες αποφάσεις εκδόθηκαν κατά παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΟΚ στο μέτρο που η αιτιολογία τους είναι ανεπαρκής και πανομοιότυπη για όλες τις αποφάσεις, παρά την ύπαρξη πραγματικών διαφορών μεταξύ των τριών καταστάσεων. Η αιτιολογία αυτή είναι, επιπλέον, αόριστη και ασαφής, εφόσον, αφενός, οι προσαπτόμενες στις προσφεύγουσες διαφορές μεταξύ της τιμής που αυτές δήλωσαν και της τιμής που αυτές πράγματι πλήρωσαν για τα πλοία δεν αναφέρονται αριθμητικώς και, αφετέρου, δεν περιέχει τη διατύπωση απόψεως σχετικά με το αν οι πριμοδοτήσεις για τη ναυπήγηση, οι οποίες εισπράχθηκαν απευθείας από τα ναυπηγεία των εθνικών αρχών, πρέπει ή όχι να περιλαμβάνονται στα ποσά των επενδύσεων που μπορούν να επιδοτούνται. Τέλος, η αιτιολογία των αποφάσεων βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά ανακριβή ή εσφαλμένως χαρακτηρισθέντα.

27 Με τον τρίτο λόγο τους, ο οποίος επίσης προβάλλεται επικουρικώς, οι προσφεύγουσες επικαλούνται παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, στο μέτρο που, μεταξύ όλων των προβλεπομένων από τον κανονισμό 4028/86 κυρώσεων, η Επιτροπή επέλεξε την κατάργηση της ενισχύσεως, η οποία αποτελεί την κύρωση που προβλέπεται για τις πλέον σοβαρές παραβάσεις. Όμως, στην προκειμένη περίπτωση, η κυρία υποχρέωση, δηλαδή η ναυπήγηση των πλοίων, είχε τηρηθεί, οι δε καταλογιζόμενες στις προσφεύγουσες πλημμέλειες αφορούν μόνον παρακολουθηματικού χαρακτήρα υποχρεώσεις.

28 Με τον τέταρτο λόγο τους, επίσης επικουρικό, στηριζόμενο στο ότι η Επιτροπή φέρεται ως ενεργήσασα κατά κατάχρηση εξουσίας, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι, μέσω των προσβαλλομένων αποφάσεων, το καθού θεσμικό όργανο προσπαθεί, απλούστατα, να θέσει σε εφαρμογή μια σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, περιλαμβανομένη σε ειδική έκθεση περί της εφαρμογής του κανονισμού 4028/86 και αποβλέπουσα στη μη ταχεία μεταπώληση των πλοίων που ναυπηγήθηκαν με τη βοήθεια κοινοτικών κεφαλαίων.

29 Προκειμένου για τη σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία που θα προέκυπτε γι' αυτές από την εκτέλεση των προσβαλλομένων αποφάσεων, οι προσφεύγουσες — επικαλούμενες τη Διάταξη του Δικαστηρίου της 21ης Μαΐου 1977, 31/77 R και 53/77 R, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Rec. 1977, σ. 921) — υποστηρίζουν εκ προοιμίου ότι τα ελαττώματα από τα οποία πάσχουν οι αποφάσεις αυτές είναι τόσο σοβαρά ώστε δεν είναι πλέον αναγκαίο να αποδειχθεί η ύπαρξη ζημίας προκειμένου να δικαιολογηθεί το επείγον της αναστολής της εκτελέσεώς τους.

30 Επικουρικώς, οι προσφεύγουσες αναφέρουν ότι η εκτέλεση των επιδίκων αποφάσεων θα τους προκαλέσει εν πάση περιπτώσει σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία. Πράγματι, όπως προκύπτει, κατ' αυτές, από τους απολογισμούς τους, η επιστροφή των χορηγηθεισών ενισχύσεων θα προκαλέσει την πτώχευση των δύο εταιριών που δεν έχουν λυθεί (Makuspesca και Tramasa). Επιπλέον, θα υπάρχει ο κίνδυνος να είναι πολύ σοβαρές οι συνέπειες για τη Recursos Marinos που έχει ήδη εκκαθαριστεί, αλλά η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο αγωγής και, ενδεχομένως, δηλώσεως «αναδρομικής πτωχεύσεως».

31 Τέλος, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η ζημία που θα τους προκληθεί από την εφαρμογή των επιδίκων αποφάσεων θα είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή που θα προέκυπτε για το κοινοτικό συμφέρον από ένα μέτρο αναστολής της εκτελέσεώς τους. Το γεγονός ότι η Επιτροπή ανέμεινε πέντε έτη μετά τη χορήγηση των ενισχύσεων, προτού προσπαθήσει να τις ανακτήσει, συνιστά απόδειξη αυτού.

32 Η Επιτροπή θέτει, πρώτον, το ζήτημα της νομικής υπάρξεως της Recursos Marinos, προσφεύγουσας στην υπόθεση T-232/94. Όπως προκύπτει από πιστοποιη-

τικό από το μητρώο εμπόρων που προσκόμισε η ίδια η προσφεύγουσα, αυτή διαλύθηκε και εκκαθαρίστηκε τον Δεκέμβριο 1991. Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 44, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας, να τάξει στην προσφεύγουσα προθεσμία προκειμένου να διευκρινίσει την κατάστασή της.

33 Όσον αφορά τον πρώτο λόγο που επικαλούνται οι προσφεύγουσες προς στήριξη του fumus boni juris των αιτημάτων τους, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε πριν από την έκδοση των επιδίκων αποφάσεων είναι, τουλάχιστον εν μέρει, καταλογιστέο στις προσφεύγουσες, οι οποίες, με την κωλυσιεργία που επέδειξαν κατά τους ελέγχους των υπηρεσιών της Επιτροπής τον Μάρτιο 1990, κατέστησαν αναγκαίους νέους ελέγχους εκ μέρους των ισπανικών αρχών. Εξάλλου, η Επιτροπή ήθελε να αναμείνει την έκβαση της προσφυγής που άσκησαν οι προσφεύγουσες κατά των αποφάσεων της Dirección General de Estructuras Pesqueras, που διατάσσουν τη μερική επιστροφή των εθνικών ενισχύσεων που τους είχαν χορηγηθεί, για τις οποίες αποφάσεις η Επιτροπή τονίζει ότι επισήμαιναν στις προσφεύγουσες ότι η μείωση των εθνικών ενισχύσεων ήταν ανεξάρτητη από οποιαδήποτε ενδεχομένη κύρωση που η Επιτροπή μπορούσε να επιβάλει. Εν πάση περιπτώσει, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλούνται τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη που αυτές είχαν για την επιδότηση, της οποίας η χορήγηση είχε βασιστεί σε εσφαλμένες εκ μέρους των ενδείξεις, κατά πρόδηλη παράβαση της εφαρμοστέας κανονιστικής ρυθμίσεως. Η Επιτροπή αναφέρει συναφώς ότι τα καταρτισθέντα από τα ναυπηγεία τιμολόγια όχι μόνο δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές πληρωμές εκ μέρους των προσφευγουσών, αλλ' επιπλέον δεν εμφαίνουν το πραγματικό κόστος των επενδύσεων, το οποίο ήταν αισθητά κατώτερο από τα ποσά που αναφέρονται σ' αυτά. Επιπλέον, η Επιτροπή αναφέρει ότι τα συνολικά ποσά των επενδύσεων που αναγράφονται στα έντυπα αιτήσεως κοινοτικής ενισχύσεως, καθώς και, ως πληρωθέντα ποσά, στα πιστοποιητικά που συντάχθηκαν ενόψει της συνολικής καταβολής της χορηγηθείσας ενισχύσεως, δεν συμπίπτουν σε καμία περίπτωση με τις βασικές αξίες των πλοίων που δηλώθηκαν από τα ναυπηγεία στις εθνικές αρχές.

34 Ως προς τον δεύτερο λόγο, ο οποίος στηρίζεται στην παράβαση ουσιώδους τύπου, η Επιτροπή υπενθυμίζει, πρώτον, ότι οι ισπανικές αρχές ενημερώθηκαν

για τη διαδικασία καταργήσεως των ενισχύσεων καθώς και για την πρόθεσή της να διατάξει την επιστροφή τους και ότι, κατόπιν των πραγματοποιηθεισών επαφών, οι ίδιες αυτές αρχές υπέβαλαν τις δικές τους παρατηρήσεις, τον Δεκέμβριο 1992 και τον Μάρτιο 1993. Δεύτερον, η Επιτροπή θεωρεί, ενόψει της νομολογίας του Δικαστηρίου, ότι οι επίδικες αποφάσεις είναι επαρκώς αιτιολογημένες. Ειδικότερα, στις εν λόγω αποφάσεις γίνεται παραπομπή στις εκθέσεις ελέγχου των ισπανικών αρχών, οι οποίες αναφέρονται στα αριθμητικά στοιχεία καθώς και στο ότι οι εισπραχθείσες απευθείας από τα ναυπηγεία πριμοδοτήσεις περιλαμβάνονται στα ποσά των επενδύσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο των ενισχύσεων.

35 Όσον αφορά τον λόγο που στηρίζεται στην παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, η Επιτροπή αναφέρει ότι οι προσφεύγουσες ηθελημένα αλλοίωσαν τα ποσά των επενδύσεων για τις οποίες ζητήθηκαν οι ενισχύσεις και ότι, ενόψει αυτής της συμπεριφοράς, μια απλή μείωση των ενισχύσεων, ανάλογα προς τις διαπιστωθείσες πλημμέλειες, συνιστά πρόσκληση σε απάτη, ενώ, λαμβάνοντας υπόψη την αδυναμία ελέγχου όλων των υποβληθεισών αιτήσεων, η ακρίβεια των δηλώσεων αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του συστήματος επιδοτήσεων.

36 Τέλος, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προσφεύγουσες δεν προβάλλουν κανένα επιχείρημα δυνάμενο να στηρίξει τον ισχυρισμό τους περί καταχρήσεως εξουσίας.

37 Η Επιτροπή αμφισβητεί επίσης την ύπαρξη επείγοντος που να δικαιολογεί την αναστολή των προσβαλλομένων αποφάσεων. Υπενθυμίζει ότι οι προσφεύγουσες έχουν όλες αδρανήσει, με μόνη εξαίρεση τη Makuspesca, η οποία υπέστη, μετά τον έλεγχο των υπηρεσιών της Επιτροπής, σημαντική μείωση του ενεργητικού της. Επομένως, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλούνται, προκειμένου να επιτύχουν την αναστολή της εκτελέσεως των επιδίκων αποφάσεων, μια κατάσταση που δημιούργησαν οι ίδιες, προφανώς με μοναδικό σκοπό να καταστεί αδύνατη η επιστροφή των εισπραχθεισών ενισχύσεων.

38 Ως προς τη στάθμιση των υφισταμένων συμφερόντων, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ζημία την οποία θα υποστεί το κοινοτικό συμφέρον σε περίπτωση αναστολής

της εκτελέσεως των προσβαλλομένων αποφάσεων θα είναι πολύ σοβαρότερη απ' ό,τι η φερομένη ζημία την οποία οι προσφεύγουσες θα μπορούσαν να υποστούν λόγω της άμεσης εφαρμογής τους. Αυτή η αναστολή θα αποτελέσει προσβολή της αξιοπιστίας του συστήματος διαρθρωτικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και θα καταστήσει αδύνατη την ανάκτηση των ήδη καταβληθέντων ποσών.

Εκτίμηση του δικάζοντος κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή

39 Καταρχάς, ο δικάζων κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής πρέπει να λάβει θέση ως προς την ικανότητα του παρίστασθαι της Recursos Marinos, προσφεύγουσας στην υπόθεση Τ-232/94 R. Αυτή επισύναψε στο δικόγραφο της προσφυγής της το από 23 Μαΐου 1994 πιστοποιητικό του εμπορικού μητρώου της επαρχίας Pontevedra, από το οποίο προκύπτει ότι η εταιρία λύθηκε και εκκαθαρίστηκε το 1991. Πάντως, το καταρτισθέν από συμβολαιογράφο του Vigo πληρεξούσιο, επίσης επισυναφθέν στο δικόγραφο της προσφυγής, αναγνωρίζει στον εκκαθαριστή της εταιρίας την «επαρκή εκ του νόμου ικανότητα» για να παρέχει εντολή στους δικηγόρους που ορίζονται σ' αυτό ενόψει, ιδίως, της εκπροσωπήσεως της εταιρίας στο δικαστήριο, ειδικότερα ενώπιον του Πρωτοδικείου. Κατά τη διάρκεια της συνεδριάσεως, ο εκπρόσωπος της προσφεύγουσας ισχυρίστηκε ότι αυτή έχει συμφέρον να αμφισβητήσει δικαστικώς τη νομιμότητα της αποφάσεως της Επιτροπής, προκειμένου να αποφευχθούν οι κατά το εθνικό δίκαιο συνέπειες της εκτελέσεώς της.

40 Το ερώτημα αν μια λυθείσα και εκκαθαρισθείσα εταιρία — η οποία, ακόμη και αν μπορούσε να έχει επικαλεστεί την εν λόγω εκκαθάριση επέλεξε την άσκηση προσφυγής —, διαθέτει ακόμη την ικανότητα του παρίστασθαι δεν μπορεί να εξεταστεί από τον δικάζοντα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή. Κατά το στάδιο αυτό και ενόψει όλων των διαθεσίμων στοιχείων, πρέπει να γίνουν δεκτές οι διαπιστώσεις του συμβολαιογράφου που συνέταξε το έγγραφο παροχής πληρεξουσιότητας προς δικηγόρο, επισυναφθέν από την προσφεύγουσα στον φάκελο. Επομένως, και με την επιφύλαξη του συμπεράσματος στο οποίο μπορεί να καταλήξει το Πρωτοδικείο κατά την εξέταση της προσφυγής της κύριας δίκης, πρέπει, στο στάδιο αυτό, να γίνει δεκτή η ικανότητα της προσφεύγουσας προς άσκηση της παρούσας αιτήσεως για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

41 Ως προς τον επείγοντα χαρακτήρα μιας αιτήσεως για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι πρέπει να εκτιμάται σε σχέση προς την ανάγκη που υφίσταται για τη λήψη προσωρινής αποφάσεως, προκειμένου να αποφευχθεί η πρόκληση σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας στον διάδικο ο οποίος ζητεί το προσωρινό μέτρο (βλ. τη Διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 1993, T-593/93 R, Gestevisión Telecinco κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-1409, σκέψη 27). Στον διάδικο ο οποίος ζητεί την αναστολή της εκτελέσεως προσβαλλομένης αποφάσεως εναπόκειται να αποδείξει ότι δεν μπορεί να αναμείνει την έκβαση της κύριας δίκης χωρίς να υποστεί ζημία που θα έχει σοβαρές και ανεπανόρθωτες συνέπειες.

42 Ως προς το θέμα αυτό, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής θα οδηγήσει στην πτώχευσή τους. Διαπιστώνεται ως προς το σημείο αυτό, ενόψει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τις προσφεύγουσες σχετικά με την περιουσιακή κατάστασή τους, ότι ο κίνδυνος πτωχεύσεως φαίνεται πραγματικός, στο μέτρο που το ποσό των ενισχύσεων που πρέπει να επιστραφούν — δηλαδή, αντιστοίχως, 75 000 000, 107 000 000 και 39 000 000 PTA — υπερβαίνει κατά πολύ το ποσό του ενεργητικού τους. Ακόμη και αν, όπως ορθώς υπενθυμίζει η Επιτροπή, οι προσφεύγουσες δεν ασκούν καμία πραγματική οικονομική δραστηριότητα και, επομένως, οι συγκεκριμένες συνέπειες αυτής της πτωχεύσεως θα είναι λιγότερο σοβαρές από αυτές που θα προέκυπταν αν αυτή η δραστηριότητα εξακολουθούσε, δεν μπορεί να μη γίνει δεκτό ότι θα οδηγούσε, προφανέστατα, στην αναγκαστική διάλυση των εταιριών και θα είχε σημαντικές προσωπικές συνέπειες για τους διοικητές τους και τους μετόχους τους. Επομένως, υπάρχει κίνδυνος η απορρέουσα από την άμεση εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής ζημία να είναι πολύ σοβαρή και ανεπανόρθωτη για τις προσφεύγουσες.

43 Όσον αφορά τους λόγους που επικαλέστηκαν οι προσφεύγουσες προκειμένου να αποδείξουν το, εκ πρώτης όψεως, βάσιμο των προσφυγών τους, διαπιστώνεται ότι ορισμένοι από τους λόγους αυτούς, στηριζόμενοι ιδίως στην παραβίαση γενικών αρχών του δικαίου ή στην παράβαση ουσιώδους τύπου, δεν μπορούν να θεωρηθούν, στο στάδιο αυτό, ως στερούμενοι προδήλως κάθε ερείσματος. Ειδικότερα, ο λόγος που στηρίζεται στο ότι η Επιτροπή, απαιτώντας την επιστροφή του συνόλου των ποσών που καταβλήθηκαν ως χορηγηθείσες

ενισχύσεις, δεν έλαβε υπόψη, στο πλαίσιο των προκειμένων περιστάσεων, τις απαιτήσεις της αρχής της αναλογικότητας, προϋποθέτει μια σε βάθος εξέταση των πραγματικών περιστατικών και του νομικού πλαισίου της υποθέσεως, εξέταση που υπερβαίνει το πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

44 Υπό τις περιστάσεις αυτές και χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι άλλοι λόγοι και τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες, συνάγεται, όσον αφορά τις υπό κρίση αιτήσεις για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, ότι οι προϋποθέσεις σχετικά με την ύπαρξη fumus boni juris και κινδύνου σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας, στην περίπτωση κατά την οποία οι εν λόγω αιτήσεις δεν γίνουν δεκτές, συντρέχουν.

45 Πάντως, πρέπει να σταθμιστούν, αφενός, το συμφέρον που έχουν οι προσφεύγουσες να μη οδηγηθούν σε πτώχευση και, αφετέρου, το κοινοτικό συμφέρον για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθεισών ενισχύσεων και την επιβολή κυρώσεων για τις απάτες που διαπράχθηκαν στο πλαίσιο του συστήματος κοινοτικών επιδοτήσεων. Διαπιστώνεται συναφώς, καταρχάς, ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, στο μέτρο που διατάσσουν την επιστροφή των χορηγηθεισών ενισχύσεων, οφείλονται στη διαπίστωση της Επιτροπής περί της υπάρξεως διαφόρων σοβαρών πλημμελειών, διαπραχθεισών από τις προσφεύγουσες, τα στοιχεία του φακέλου των οποίων παρέχουν επαρκώς συγκεκριμένες ενδείξεις στον δικάζοντα κατά τη διαδικασία λήψεως ασφαλιστικών μέτρων δικαστή. Στη συνέχεια, διαπιστώνεται ότι απ' όλα τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι, αν η Επιτροπή όφειλε να περιμένει τον τερματισμό της κύριας δίκης, ο κίνδυνος γι' αυτή να μη μπορέσει να βρει επαρκή ενεργητικά στοιχεία, για να επιτύχει την επιστροφή των επιδίκων ενισχύσεων σε περίπτωση απορρίψεως των προσφυγών, θα ήταν πραγματικός. Πράγματι, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι μια από τις προσφεύγουσες έχει ήδη πτωχεύσει, ότι οι περιουσίες και οι ίδιοι πόροι των άλλων προσφευγουσών είναι στην πράξη ανύπαρκτες και ότι καμία από αυτές δεν ασκούσε δραστηριότητες κατά τη διάρκεια των τελευταίων αυτών ετών.

46 Επομένως, η στάθμιση των υφισταμένων συμφερόντων απαιτεί, προκειμένου να διαφυλαχθεί το κοινοτικό συμφέρον, η εκτέλεση της παρούσας διατάξεως να εξαρτηθεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 107, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, από την εκ μέρους των προσφευγουσών τραπεζική εγγυοδοσία δυνάμενη να εξασφαλίσει την ενδεχομένη επιστροφή ολοκλήρων των ενισχύσεων που αυτές εισέπραξαν.

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

διατάσσει:

1) Οι υποθέσεις T-231/94 R, T-232/94 R και T-234/94 R συνεκδικάζονται προς διευκόλυνση της διαδικασίας λήψεως ασφαλιστικών μέτρων.

2) Αναστέλλεται η εκτέλεση του άρθρου 2 των αποφάσεων C(94) 670/3, C(94) 670/2 και C(94) 670/1 της Επιτροπής, της 24ης Μαρτίου 1994, περί καταργήσεως της κοινοτικής οικονομικής ενισχύσεως που χορηγήθηκε σε εκάστη των προσφευγουσών για ένα σχέδιο ναυπηγήσεως αλιευτικού πλοίου, έως ότου εκδοθεί η απόφαση του Πρωτοδικείου επί της προσφυγής της κύριας δίκης.

3) Η διατασσομένη με το προηγούμενο σημείο αναστολή εκτελέσεως εξαρτάται από την εκ μέρους των προσφευγουσών τραπεζική εγγυοδοσία υπέρ της Επιτροπής καλύπτουσα, έως ότου εκδοθεί η απόφαση του Πρωτοδικείου επί της προσφυγής της κύριας δίκης, το συνολικό ποσό των χορηγηθεισών ενισχύσεων.

4) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 26 Οκτωβρίου 1994.

Ο Γραμματέας — Ο Πρόεδρος

H. Jung — J. L. Cruz Vilaça